

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Iulie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însem-
nate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire
atât în Monarhie cât și în România prin
mandate postale (*Posta-utalvány — Post-
Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie
pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne
comunica eventual pe lângă localitatea,
unde se află, și **posta ultimă**; ear'
domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi
pe mandatul postal **adresa tipărită**
dela fașile, în cari li s'a trimis diarul
până acuma.

Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Sibiiu, 28 Iunie st. v.

Bancheturi s'au serbat, toaste s'au
purat, prelegeri au avut loc etc. etc., toate
pentru „ridicarea industriei și negoțului“
în Transilvania „geografică“, căci cea po-
litică, așa adaug toaștanții, nu mai există.

Nu scim, dacă vifileimul „pentru ri-
dicarea industriei și negoțului“, mai con-
tinuă a se arăta prin țeară, nu scim, dacă
vre-o câteva persoane, sub pretextul acesta
patriotic, mai mănâncă și beau bine când
într'un loc când într'altul. Scim însă, că
industria și negoțul nostru nu mai
sciu ce se se facă, și astăzi anul, mâne
altul sau mai exact, astăzi unii, mâne
alții iau lumea în cap și se ducă să-și
câștige pâne. Nici bancheturile, nici toastele,
nici prelegerile nu le sînt de nici un fo-
los. Căci celui bătuit de foame oate vor-
bele și perspectivele frumoase de viitorul,
care cu stomacul gol nu-l mai poate
ajunge, sînt zadarnice. Pentru el toate
aceste au valoarea „îmbiatului“ în po-
veste, când adevă unu a întrebat pe tatăl-

seu, că mîncare-ar pâne de cea albă dela
Cluj, cu toate că nici el n'avea.

De aceea noi nu ne putem indigna,
cum vîdăm indignându-se o foaie din
Cluj, din cauză că Sécuii din Treiscaune
fug în Țeara-românească chiar și când
acei ce le promit condițiuni de viață sînt
deținuți de autoritățile ungurești și dați
preste frontieră.

Este trist când fiii patriei îi întorc
acesteia spatele. Este însă și mai trist, dacă
cei-ce ocîrmuesc țeara aduc treaba acolo,
ca fiii patriei să fie siliți a o părăsi.

Și în timpurile aceste, în care mise-
ria se repede cu atîta vehemență asupra
țerii din toate părțile și în toate formele,
noi găsim, că este răul cel mai mic, dacă
compatrioții nostri împinși de nevoie, se
duc a-și căuta pânea de toate dîilele și
în țeară străină. De o mie de ori mai
bine așa, decât să stee acasă și să spo-
rească numărul celor ce umplu, și al ce-
lor ce cumpînesc pe alții să umple tem-
nițele țerii.

Ni se spune, că candidații la temnițe
se sporesc rapid. Statul zidesce mereu tem-
nițe noi și totuși nu sînt deajuns. Cu
deosebire în timpul cel mai recent, con-
curența în specialitatea aceasta, ni se spune,
că este foarte mare.

Departate de noi se susținem, că aceasta
se datează numai dela timpul decînd s'a
aflat cu cale a se pune în mișcare ban-
cheturile și toastele în interesul industriei
și negoțului. Miseria se datează mai de
mult. Se datează decînd s'a introdus
sistemul de a cheltui bani fără de nici
un cap pentru vađa uneia dintre naționa-
litațile țerii; datează decînd visteria țerii
se umple mai mult cu împrumuturi one-
roase, după care, va veni un timp, când
nici cametele nu vom mai fi în stare să
le suportăm.

Basa miseriei era deja pusă, și încă
cu temei. Ceea-ce se întîmplă acum
dela războiul cu tarifele încoace este numai
accelerarea consecuențelor în urma eco-
nomisării celei inepte cu averea țerii.

Banchetanții ni se pare, că toate
aceste nu le-au avut în vedere și poate
că nici nu era bine să le aibă. Toastele

atunci nu curgeau așa de frumos și cei-
ce le purtau, precum și cei-ce aveau să
bee împreună, nu se bucurau de tigna
recerută la un bun păhar patriotic de vin.

De aceea ei s'au pus să clădească ca-
steluri de diamanturi pe munți de aur,
într'un viitor, care vor fi fost siguri, că
dîi căți trăiesc astăzi, nici unul n'are să-l
ajungă.

Discursurile teoretice, fie la banchet,
fie în sala de prelegere, sînt cu mult mai
cu înlesnire decât lucrarea practică. La
banchet și în sala de prelegeri îndeobște,
sînt numai de acei ce aplaudează; în
practică însă te întîlnesci cu agenții, cari
te omoară cu concurența.

Cu toate aceste era mai salutar pentru
țeară, dacă toți căți s'au pus să iee din
țîțini poarta comerțului nostru cu Ro-
mânia și să o pună într'alt loc spre alte
țeri, stăruiau pentru încetarea războiului
de tarife cu România și mînau agenți, ca
să combată pe cei-ce vin din Germania și
din alte părți cu cugetul de a ne scoate
cu totul din piețele României.

Corespondență din Viena *).

Viena, 8 Iulie n. 1886.

Manifestațiunea militară la monumentul lui
Hentzi, demonstrațiunile pe stradă în Pesta con-
tra generalului Janski, toastul arhiducelui Al-
brecht la banchetul dat de ofițeri în Seraievo,
și scrisoarea împăratului către arhiducele Albrecht,
— toate aceste momente denotă o fasă nouă în
dezvoltarea internă a monarhiei austriece. Au-
stria din 1886 nu mai este Austria dela
1866. Când imediat sub impresiunea catastrofei
dela Königgrätz fu introdus dualismul, domnia
asupra imperului fu împărțită între Germani și
Maghiari.

Hegemonia Germanilor pe deoparte, he-
gemonia Maghiarilor pe partea cealaltă a Laitei,
eacă cele două coloane puternice, care trebuiau
să poarte burgul de forță al dualismului. Dar'
una din aceste două coloane zace deja sfîrșită
și hegemonia germană în Cislaitania nu mai
există. Dualismul nu putu să împedecă, ca să
ajungă la recunoștință în provinciile cislaitane ale
Austriei principiile autonomice și naționale.
Cehii intrară în parlament; ministerul Taaffe
luă în mână cărma guvernului și în toate pro-
vinciile reprezentate în parlament fu pus în va-
loare principiul egalei îndreptățiri a naționali-

*) Aceste corespondențe se vor urma de aici în-
ainte regulat. Redacțiunea.

tăților. În modul acesta se arată partea slabă
a dualismului pe terenul politice interne. Dar'
nici cât privește politica externă dualismul n'a
dat probe de putere și Austria a jucat un rol
absolut pasiv, atît pe timpul războiului franco-
german, cât și al celui ruso-turc, cu toate că
interesele noastre fură foarte serios atinse.

Aceste sînt fapte, care s'au petrecut sub
ochii noștri. Nici chiar cei mai zeloși și pasio-
nați aderenți ai dualismului nu vor pute cerea
să nege faptele aceste.

E o faptă, că regimul dualist nu mai dom-
nesce în Cislaitania, căci altfel regimul dualist
ar aduce cu sine, ca Germanii să exerciteze aici
aceeași hegemonie, care o au Maghiarii dincolo
de Laita.

Asemenea e o faptă, că tristele consecuențe
ale catastrofei dela Königgrätz fură sancționate
abia de războiul franco-german și ruso-turc, fără-
ca Austria dualistă să o fi putut împedeca
aceasta. E imposibil, ca fapte de o asemenea
gravă importanță să rămână fără urmări.

Acest imper al Habsburgilor, crescut în
secoli, își are istoria sa, tradițiunile sale, își are
dinastia sa, care ține cu tărie frîul în mână și
are scopuri precise înaintea ochilor.

Vechia Austrie n'a murit încă, și dualismul,
care îi săpase o groapă, a căzut singur în această
groapă.

Și chiar fiind departe de a micșora im-
portanța jumătății ungare a monarhiei, totuși
trebuie recunoscut, că Cislaitania e partea cea
mai importantă și mai considerabilă. Nu de geaba
a pus în spatele Cislaitaniei pactul dualist șapte-
zeci de procente din sarcinile imperului.

Și în jumătatea aceasta importantă și con-
siderabilă a imperului principiul dualist nu mai
e în putere.

Din cele două coloane ale dualismului nu-
mai una mai stă în picioare și contra ei se
mișcă valul sforțării autonome și naționale,
care au triumfat deja în Cislaitania.

În Croația și Ungaria-de-Sud, în Transil-
vania și în părțile Carpaților, pretutindenea ve-
dem încă urmele vechii Austriei, vedem elemente
tinînd contra dualismului, care elemente devin
puternice în momentul, când se creează posibili-
tatea unei procedări solidare, și care pot aduce
puterea lor până la iresistibilitate când au găsit
punctul lui Archimede, din care punct pot co-
opera cu elementele vechi austriece ale Cislai-
taniei. Situațiunea e serioasă și cere vigilanță.

Precum Maghiarii își apără interesul lor
național tinînd de un organism, dela care așteaptă
garanția hegemoniei lor naționale, de asemenea
trebuie și celelalte națiuni să lucreze cu toate
mijloacele legale, ca acele modificațiuni să aibă
loc, care sînt apte să satisfacă interesele lor
naționale.

Foiața „Tribunei“.

Din galeria congresului.

Începusem odată, precînd ședințele congre-
sului se țineau în biserică, dar' n'am urmat mai
departe, fiindcă s'a mutat și congresul în sala
cea mare din casa comitatului.

Sala aceasta e spațioasă, de tot spațioasă,
încît poate să încapă mai multe sute de sfet ici,
ear' galeria ei este lungă de tot, încît nu ni-se
putea întîmpla nici odată să nu ne găsim loc în
primul plan al ei.

Un păcat însă: acustica sălii e atît de po-
nașă, încît foarte adese-ori publicul din galerie
înțelege lucrurile cu totul anapoda, și ne temeam
ca nu cumva să-și facem vre-o nedreptate fie
unuia, fie altuia dintre deputații mai vorbăreți.

Cît pentru „sciuta pîlărie“, ea nu mai joacă
nici un rol în analele congresului, — a devenit
o pîlărie ca toate pîlăriile, o biată pîlărie co-
mună.

După-ce s'a constatat, că purtătorul ei ține
cu ori-ce preț să o pună în vîrfurile crucii, și că
între deputați se află și oameni, care nu par a
fi dispuși să admită o asemenea întrebunțare a
crucii, pentru înlăturarea conflictelor, ce s'ar fi

putut ivi în urma acestei deosebiri de vederi,
crucea a fost ridicată dela locul ei de mai nainte,
unde era expusă la soarta unui cuier.

Ear' în sala comitatului nu se află nici
o cruce.

Altfel — întreg acest congres a fost atît
de sever și de cuviincios, încît bietul privitor
pleca în toate dîilele desilusionat de pe galerie.

Așa din când în când par'că era să se
pornească ceva și pentru galerie, totdeauna însă
se găsea câte cineva, care arunca bețe în roatele
congresului, și galeria ear' rămânea desamăgită.

Într'una din ședințele congresului, nu ne
mai aducem aminte care anume, era p'aci p'aci
să ni se dee material de galerie.

Era vorba de lucrarea senatului episcopesc
al congresului metropolitan. Comisiunea finan-
ciară scăpase în raportul ei vorba, că întreagă
această lucrare urmează să fie judecată dintr'un
punct de vedere mai modest.

Pentru galerie cuvîntul acesta e pe cît se
poate de modest.

Presidiul unui congres e însă mai suscep-
tibil ca galeria, și n'are să ne prindă mirarea,
dacă aflăm că acest preafalt presidiu s'a simțit
oare-cum atins și a cerut cuvenitele explicații
asupra motivelor, care au îndemnat comisiunea
să se pronunțe cu atîta asprime asupra lucrării
unui senat metropolitan.

Raportatorul comisiunii răspunde cu toată
umilința, că nu se poate ceva mai modest ca
cuvîntul „modest“, se miră, cum acest cuvînt
atît de inofensiv a putut jigni pe cineva și cere
să-și deee voie a nu intra acum în amănunte,
— și o rezervă aceasta pentru unul dintre ra-
poartele speciale ale comisiunii.

dl Vincențiu Babeș cere cuvîntul.

Galeria începe să resufte: acum, în sfîrșit,
acum e acum!

Cine oare nu-l cunoaște pe dl Babeș?
Dacă te duci la sinodul din Arad, îl găsești pe
dl Babeș, care pune lucrurile la cale; dacă
umbli pe la Caransebeș, tot dl Babeș drege cele
stricate; dacă consistorul metropolitan din Sibiiu
se împedecă, dl Babeș vine, dl Babeș se duce,
dl Babeș stă, dl Babeș pleacă, dl Babeș ici, dl
Babeș colo; dacă e vorba de comunele ame-
stecate, tot dl Babeș le descurcă; dacă congresul
se întrunesc, îl găsești pe dl Babeș în toate
comisiunile, pentru-că nimeni ca d-lui nu scie
să descurce lucrurile, să deee informațiuni, să lă-
murească cestiunile de tot felul. Un om rău de
gură 'i-a scos vorba, că e Patriarch, ear'
altul mai rău încă, dice că nu, ci a luat biserica
în antreprisă.

Avea dar' galeria cuvinte de a resufte, când
dl Babeș a cerut cuvîntul, căci dl Babeș e om
greu la vorbă și nu de geaba intervine într'un

conflict iscat între înaltul presidiu și raportatorul
comisiunii financiare.

Spre marea desamăgire a galeriei însă dl
Babeș ia cuvîntul, ca să deee expresiune mirării
sale față cu asprimea comisiunii. Discursul rostit
de dl Babeș la această ocaziune, din cauza acu-
sticiei, a fost rău înțeles de galerie; ne rezervăm
dar' a-l reproduce după-ce îl vom fi corectat.
Destul că unii diceau, că dl Babeș vrea să îm-
pace lucrurile, ear' alții, oameni mai prepuehnici,
bănuiau, că îl susține pe Părintele Metropolit,
pentru-ca raportatorul comisiunii să se simtă în-
demnat a intra în expunerea motivelor.

În sfîrșit, ce să-ți faci, omul e prepuehnic
din fire!

Se cere trecerea la ordinea dîilei și se pri-
mesce.

Galeria ear' rămîne desamăgită.

Nu-i vorbă, raportatorul arată, că multe
n'au fost, cum ar fi trebuit să fie, Părintele
Metropolit, că raportul comisiunii cu-
prinde o formă și își rezervă a se ju-
stifica ea însă astădată nu se urmează,
ci se ajunge până la prezentarea actului de ju-
stifcare ear' galeria n'are nici o noimă fără
di

Revistă politică.

Sibiu, 28 Iunie st. v.

În Viena s-a apărut o foaie, care s'ar bucura de grația celor mai înalte cercuri militare. Titlul acestei nouă foi ar fi „Oesterreichische Unterofficier-Zeitung“ și cel dintâiu număr s'ar fi ajustat în modul cel mai splendid, s'ar fi provădat cu o mulțime de chipuri frumoase și s'ar fi tipărit în 60,000 de exemplare.

Această foie o s'ar formeze un nou „cal de bătaie“ al Maghiarilor șovinisti. „Budapester Tagblatt“, cea mai puțin șovinistă între foile șoviste, scrie în numărul său de ieri asupra acestei nouă întreprinderi următoarele:

„Această foie se va expeda dăile aceste și ea va avea să ridice anume „spiritul în armată“. Spre a ridica deci acest spirit, cel dintâiu număr se începe cu un articol, care e consacrat amintirii lui Hentzi. Întru adevăr nouă foi pentru subofițeri nu s'ar putea tăgădui înțelegerea de actualitate; acelor domni din Viena însă, care spriginesc această întreprindere cu fapte și cu sfaturi, cu vorbe și cu bani, le recomandăm a precugeta, dacă e cu scop și prudent a nu lăsa în momentul de față să odihnească umbra lui Hentzi. Noi bucușii admitem, că o foie pentru subofițeri poate să aibă o mare valoare pentru armată și astfel de foi există de vre-o câteva decenii încoace în Germania, unde acele pot să-și aibă și roadele lor. În Austro-Ungaria însă noul jurnal ar trebui înainte de toate să aibă titlul de „Oesterreichisch-Ungarische Unterofficier-Zeitung“ și s'ar putea lua în considerare și aceea, că limba germană nu o înțelege pe tot locul, și tocmai din motive de scop — de motivele politice deocamdată nu vom să vorbim — ar trebui, ca noul jurnal patronat de ministerul de război să apară în limba germană și maghiară.“

De câteva zile nu se vorbește în presa politică germană decât de întrevădarea, ce va avea loc foarte curând la Gastein între împăratul Austriei și împăratul Germaniei. Acesta se află astăzi la băile dela Ems. El este așteptat pe la 18 Iulie la Gastein și va sta acolo până la 8 August. Între aceste două date dar' se va face întrevădarea anunțată. Ceea-ce pare că trebuie să dea acestei întâlniri a celor doi suverani aliați un caracter politic foarte bine definit este, de o parte prezența primilor lor miniștri respectivi, dl de Bismarck și comitele Kálnoky, de cealaltă lipsa celui de al treilea membru al alianței celor trei imperii, împăratul Alexandru III. Se confirmă în adevăr, că împăratul Rusiei nu va veni la întrevădarea dela Gastein și nu este vorba de nici un alt proiect de întâlnire cu dînsul.

„L'Independance belge“ scrie în astă privință:

„Este oare aceasta indiciul unei răceli în relațiile celor trei curți? Aceasta se dice. Este adevărat că cele din urmă evenimente din Orient, și mai cu seamă incidentele din Grecia și Bulgaria, au pus față în față ambițiile rivale ale imperului austro-ungar și ale imperului rus, și că mari desentimente s'au manifestat cu această ocaziune între aliați. N'ar trebui să ne mirăm, dacă din toate acestea va fi rămas ceva. Astfel că întrevădarea dela Gastein va servi în același timp să constate bunele relații, cari persistă între cei doi suverani germani și ruptura triplei alianțe. Ori-cum ar fi, prezența miniștrilor dirigenți la conferința celor doi împărați este un fapt, al cărui scop politic este evident. Nu în scopul de a face o simplă preumblare, dl Bismarck își va întrupe cura sa dela Kissingen pentru a se duce la Gastein, ale cărui ape nu ofer pentru dînsul nici o atracțiune... Politica este de sigur în joc în această excursiune. Diarele germane observă cu oare-care insistență că dela 1865 pentru prima oară se va vedea la Gastein împăratul Wilhelm însoțit de atotputernicul său ministru. Să fie oare aceasta pentru a ne arăta că trebuie să ne așteptăm la un nou 1866?“

Cu privire la cestiunea Batum-ului există acum sciri și din statul cel mai mult interesat, din Anglia. „Daily News“ este stă foarte aproape de guvernul englez observă: Procedura Rusiei în cestiunea Batum-ului e o grosolană frângere a încrederii. Anglia nu poate aproba, dar' nici ierta ceea-ce a făcut Rusia; cu toate aceste convocarea unei conferențe sau luarea unor măsuri energice nu e pusă în perspectivă. Un protest formal încă ar fi de prisos, la cas dacă Anglia nu e pregătită a trece preste aceste vorbe goale.

Brutala procedură a Rusiei a surprins și cercurile din Berlin. Oficiul german de externe încă a fost cu desăvârșire surprins de măsurile Rusiei în privința desființării franco-portului din Batum.

Din incidentul procedurii Rusiei în această privință „Journal des Débats“ publică o depeșă, în care se spune, că acestui

act rusesc nu i-se dă o prea mare importanță, cu toate aceste alianța celor trei împărați a pierdut mult din prestigiu și s'ar putea suplini prin alianța celor doi împărați, care vor urma politica engleză în Orient.

„Kölnische Zeitung“ primesce din Londra următoarea notiță: „Personajele mai importante de aci, câte nu sunt cu totul orbite de cestiunea irlandeză, încep a se îngrijii de sgomotul, că dl de Nelidoff nu se va mai întoarce la ambasada sa din Constantinopol. Schimbările făcute în corpul diplomatic rusesc acum în urmă, puse în legătură cu limbajul din manifestele Țarului, inspiră temeri pentru viitorul cel mai apropiat. Asemenea se dă mare atențiune dîselor țiarului „Hora“ din Atena, organul d-lui Trikupis, care anunță că o furtună va sgudi în curând Peninsula-Balkanică. Se crede, că guvernul din Petersburg a făgăduit d-lui Trikupis, că Grecia va fi răsplătită pentru-că a ruinat finanțele turcesci prin demonstrațiunile ei dela fronturi. N'ar mai lipsi decât ca generalul Ignatieff să fie numit la Constantinopol în locul d-lui Nelidoff, pentru-ca îngrijirile de aci să iee proporțiunile unor temeri serioase.“

Congresul național-bisericesc gr-or.

Raport special al „Tribunei“.

Sedința a XVI dela 6 Iulie st. n. 1886.

Sedința se deschide la 9 oare înainte de amiazi.

După-ce se autenticează protocolul sedinței premerse, Presidiul atrage atențiunea congresului asupra aceleia, că apropiându-se încheierea sesiunii are a se întregi consistorul metropolitan. Întregirea se se face când se va afla de lipsă, dar' se se aducă astăzi un conclud în această privință.

Primindu-se urgența în această privință, raportorul comisiunii organizatoare dl I. Lengher află de lipsă a se constata cu privire la consistorul metropolitan următoarele: 1. Vacanțele prin moarte; 2. rudenii nepermise în lege, și 3. membrii consistoriali, care n'au funcționat până acum și care trebuie să se privească ca unii, care s'au depus mandatul.

Astfel s'a satorit în principiu, ca cei rămași în consistor și declarați de alegibili să se declare de realeși, ear' în locul vacanțelor se se aleagă alții noi.

Alegerea s'a pus la ordinea zilei pe după amiazi la 5 oare.

Fiind la ordinea zilei raportul comisiunii organizatoare, raportorul aceleia dl Dr. Iosif Gall prezintă raportul comisiunii asupra „Regulamentului pentru procedura judecătorească în cauzele disciplinare“ și dice, că comisiunea a tratat în merit și a aflat, că proiectul poate fi luat de basă la o desbatere specială. La anul 1870 încă s'a adus un conclud, pe basa căruia se se face un proiect de regulament în cauzele disciplinare, asupra căruia se-și dea părerile consistoriile eparchiale. Consistorul din Caransebeș s'a și pronunțat asupra lui, celelalte însă n'au fost declarate. Consistorul metropolitan a însărcinat apoi pe un bărbat de specialitate în materie juridică, care la anul 1877 a și elaborat un proiect de regulament, pe care consistorul metropolitan l'a și prezentat congresului din 1878. Congresul a primit atunci regulamentul pentru procedura în cauzele matrimoniale, ear' în privința regulamentului în cauzele disciplinare consistorul metropolitan a fost însărcinat să se folosească de acel proiect drept material pentru elaborarea unui alt regulament. Consistorul metropolitan a și lucrat un nou proiect și pe acesta l'a prezentat măritului congres acum. Asupra acestuia vine să raporteze. El recomandă a se primi de basă la desbaterea specială.

Dl N. Cristea, luând cuvântul remite, că n'are să țină un sermon, ci numai un schelet de discurs. În sesiunea de față abia au mai fost vre-o câteva foarte puține obiecte de importanță celui de față. În alte părți, unde se pertractează asemenea obiecte, se trec prin multe site. Se dau la comisiuni și subcomisiuni. Aceste examenează și vin cu motivări și după-ce s'au studiat obiectele cu deamănuntul, se votează. Proiectul de regulament de sub desbatere, care oratorul, din întâmplare l'a căpătat numai aseară târziu, încă ar fi meritat a trece prin mai multe cercuri. Și din o privire fugitivă preste el oratorul a găsit într-insul o mulțime de mănăciți. Cumcă are mănăciți, comisiunea însăși vine să constate. Adușele cele multe, propuse de comisiune, sînt numai o urmăre a acelor mănăciți. Și proiectul și adușele din partea comisiunii în timpul relativ foarte scurt n'au putut fi studiate deajuns. Este greu, mai cu seamă în amănuntele

propuse de comisiune a pătrunde așa îngrabă. Dar' oratorul abstrage dela toate aceste. Dînsul pune pond pe aceea, că în toată procedura-proiect nu află urme canonice, care cu toate că sînt aruncate încolo și încoace, cum o a observat raportorul comisiunii, totuși există și în Canoane și în Pravilă. De cea mai mare importanță află însă, că este principiul depus în alineatul al doilea al §-lui 1 din regulamentul proiect. Aci este un princip, care după părerea oratorului face spărtură în toată sistemul bisericesc așezat în congresul dela 1869. Căci în § 1 al regulamentulului alineatul al doilea se dice afirmativ, că călugării și arhierii sînt scoși de sub regulamentul de disciplină; comisiunea, este adevărat, a mai mitigat ceva, a dis însă tot aceeași ce a dis și alineatul al doilea din § 1 al regulamentulului-proiect, numai în sens negativ. Biserica noastră, dice oratorul, nu face deosebire între fiii „sei“. Proiectul însă împarte pe funcționarii bisericesci în două, punându-i pe unii sub disciplină, ear' pe alții nu. Aceasta este în contra sistemului bisericești noastre, pe care e clădit statutul organic. I-se pare, că proiectul nu este studiat deajuns, ear' cele adușele de comisiune, deși presupune, că comisiunea își va fi dat toată silința la compunerea lor ca să suplinească mănăcițele, tot nu crede a-i fi succes să le suplinească pe toate. Apoi a se putea aplea adușele până în detaliu după un simplu auz, este cam anevoie. Din toate aceste conclud, că ceea-ce s'a făcut cu normativul și cu propunerile comisiunii respective, se se face și cu proiectul dela ordinea zilei și cu adușele propuse de comisiune. Face dar' propunerea:

Congresul să procedă și cu proiectul în cauze disciplinare și cu adușele din partea comisiunii întocmai, după-cum a urmat cu normativul despre apelabilitate și neapelabilitate.

Slavici: Limba acestui regulament e atât de imposibilă, încât ar fi pagubă și foarte rău a o răspândi între fiii bisericii noastre. Poate-că congresul nu va fi de părerea asta, eu însă sînt dator reputațiunii mele literare a face această declarație. Să aduc numai un exemplu din multe greșeli limbice, (cetesce un exemplu) apoi dlor, din această formulare rezultă ori-ce explicație. La noi în armată s'au angajat ofițeri, a traduce în românește regulamentul armatei, și neavînd la îndemână termeni, au consultat terminologia ce există. Eu mă mir, de ce oamenii nostri nu au consultat și ei terminologia aceea. Se alătură propunerii lui Cristea și e de părere, ca acest regulament să se restituie consistorului metropolitan ca material bun pentru lucrarea unui alt regulament.

Babeș: D-nii Cristea și Slavici nu au tocmai dreptate. Dacă vom lua în praxă regulamentul se vor arăta defectele și ne vom pute declara în urmă asupra lor. Cât pentru dl Slavici îndeosebi observ, că altele sînt împregiurările noastre aici, și nu putem introduce toți termeni ce se folosesc dincolo, deoarece-aici nu i'ar înțelege nimeni. Asta nu e cauză, de a se respinge proiectul.

Mai vorbind la acest obiect Preasfinția Sa episcopul Caransebeșului și domnul N. Zigre, Cristea, ca propunător, reflectează, că n'a dis că proiectul este în contra canoanelor. A dis însă, că nu vede urmele canonice într-insul, și că nu e tot ce e în canoane în proiect. Motivul principal din proiect este însă, deosebirea între două feluri de fii ai uneia și aceleiași biserici, în deosebirea, care se introduce prin proiect și la noi, între preoți de mir și cler călugăresc și arhierii, care dacă se mai află pe undeva, foarte rău este. Ce se se face cu acel personal călugăresc, dacă va căde sub legile disciplinei, după-ce pentru el nu este regulament, până când pentru celalalt personal bisericesc este? S'a dis că de 18 ani s'a tot așteptat și nu s'a putut pune o procedură disciplinară în picioare. Este adevărat că s'a așteptat, însă de altă parte ear' este adevărat, că regulamentul acesta s'a distribuit între membri congresului numai înainte de câteva zile și așa nu s'a putut studia optsprezece ani. Aduce aminte, că înainte de câteva zile cu câtă scrupolositate a desbătut congresul raportul despre petițiuni neînsemnate și s'au dat înapoi comisiunii spre studiere. Acum un proiect pentru disciplinarea funcționarilor bisericesci, se se treacă fără de a fi studiat în toate amănuntele lui. Recomandă încă odată propunerea sa.

Dr. Iosif Gall, accentuând scurtimea timpului, care a fost pentru studiarea acestui regulament, reflectează d-lor Slavici și Cristea și apoi recomandă spre primire propunerea comisiunii.

Respingîndu-se propunerea dlui Cristea, se primesc regulamentul în bloc cu modificările comisiunii și se acule la protocolul sedințelor.

În calitate de referent tot al comisiunii organ. dl Bartolo meu raportează asupra pro-

punerii dlui Dr. I. Pop în privința tipăririi rapoartelor consistoriale.

După o desbatere scurtă se primesc propunerea dlui Z. Boiu, în urma căreia propunerea dlui Dr. Pop se transpune consistorului metropolitan spre apleare.

Sedința se ridică la 1 1/2 oară după amiazi.

Proxima sedință se anunță pe 5 oare după amiazi, fiind la ordinea zilei alegerile în consistorul metropolitan.

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocșary.

(Urmare.)

Da, trebuie să continuăm lupta pentru existență față cu popoarele cele mari și culte, însă mulțumită lui Dumnezeu spiritul maghiar este dispus la această luptă și nu lipsa acestui spirit este cauza, că progresul nostru se face atât de încet, ci cauza sînt relațiunile cele nefericite politice, căsă este, că nu sîntem națiune independentă și nu putem duce în îndeplinire ceea-ce recunoaștem de necesar pentru progresul nostru.

Aceste relațiuni ne apasă într-o formă atât pe noi cât și pe naționalitățile conlocuitoare și astfel raportul, care există între noi și între ele, nu se alterează nici atunci, dacă avantajile puterii, care o avem în mână, nu le vom întrebuința în mod unilateral numai pentru noi. Este adevărat, că naționalitățile desvoaltă mare zel în năsuțele lor de progres. Zelul acesta și perseverența, care le observăm cu deosebire la Români în adevăr merită recunoștință și sînt merite a forma un adaus însemnat la capitalul de cultură a patriei noastre. Fără îndoială zelul acesta alarmează mai cu seamă pe Maghiarii din Ardeal, care la rîndul lor în ziua de astăzi nu pot produce, ce au produs mai de mult. Dară cu toate aceste avem noi cauză să ne temem, că vom fi întrecuți de naționalități în privința valorii spirituale și morale? Și chiar dacă ar avea temei această temere, chiar dacă ar exista acest pericol, putea-l-am noi înlătura cu mijloace măsuri, fie aceste ori forța ori apăsarea sistematică?

Nu! Această temere nu poate fi adevărată și nu poate fi sinceră. Este numai un pretext întrebuințat de șovinismul pasionat. Dacă patrii noastre învâpăiați într-un adevăr cred, că maghiarimea are lipsă să pună stavilă înaintării spirituale a naționalităților, atunci ar avea părere foarte rea despre valoarea maghiarimii și adevărat atestat de sărăcie i'ar da acesteia. Dar' spun eu, că este numai pretext. Pentru-că înaintea șoviniștilor ori-și-ce mijloc este bun, dacă duce la scop și precum nu sînt alegători în mijloacele cu care câștigă publicul și îl duc cu ei, așa nu sînt alegători nici în mijloacele, care le aplică în politica lor de maghiarizare. Să fim sinceri, nu frica că vom fi întrecuți de naționalități, ci pofta de domnie este motorul, care pune șovinismul în mișcare. Trebuie folosit timpul și ocaziunea favorabilă acum, când transacțiunile dela 1867 ne-a dat puterea în mână, nu este iertat să lăsam ocaziunea nefolosită — eată de-visa, care s'a dat în toate straturile societății, nu cu ton tare, ci șoptită dela unul la altul și înțeleasă. Și publicul se leagă în fantasia, că maghiarizarea, numărul maghiarimii se poate spori pe contul naționalităților; și șovinistii vreau să introducă în sufletul onest al Maghiarului morală iesuitică, că scopul sfînt sfințește ori-ce mijloc și că aplicarea mijloacelor este numai cesticie de energie.

„Patriotism!“ Nici odată nu am audiat amintindu-se atîta acest cuvînt ca acum, pretutindenea îl poartă toți fericirii și toți nefericiții în gură. Și nu ar trebui tîrît așa în pulbere, nu ar trebui într'atîta desbrăcat de emfaza, care dă patriotismului aroma. Nu ar trebui luat în deșert, cum dice prima din cele 10 porunci. Să ne aducem aminte, cu câtă ironie rideam, când sub sistemul absolutist în proclamațiuni oficiale eram îndemnați la patriotism! Dîceam, că nu ne trebuie „k. k. priv. oestr. Patriotismus“ și ne miram, că numele înaintea noastră sfînt al iubirii de patrie se profănează în acel mod. Să nu ducem treaba acolo, ca ceea-ce facem noi acum să facă asupra naționalităților impresiune celor mai sus arătate. Cel puțin d-nii procurori regesci ar trebui să se rețină dela amintirea patriotismului și dela intentarea proceselor „în numele patriotismului vătămă“, să nu facă cesticie de acuză din nepatriotism, căci acesta nu este prevădut în cod, decumva nu-l va aduce acum șovinismul în formă de novelă. Sîntem aproape de a pretinde patriotismul la calificarea funcționarilor, ca cum pretindem examenul de maturitate și altele de aceste; rigorosul acuză va sta

din aceea, ca omul se arete că este Maghiar și nu din altă naționalitate sau cel puțin renegat și cu cât va ști cineva mai tare stigmatiza și suspicioana naționalitățile, cu atât va căpăta calcul mai bun.

Dintre devisele sovinișmului nici una nu este atât de nefericită ca comentarea patriotismului, care a venit în timpul mai nou în modă, Maghiar=patriot, nemaghiar=naționalist=trădător de patrie și în prima categorie numai acela se primesce din grație însă sub controlă, care își reneagă rasa și naționalitatea proprie.

(Va urma.)

Situația în afară.

Sub acest titlu cetim în „Voința Națională” dela 5 Iulie n. următorul prim-articol:

Diarele străine sunt de câteva zile foarte îngrijate; ele consideră situația în Bulgaria ca foarte gravă și zugrăvesc cu colori posomorite atitudinea Rusiei.

Nu putem încă, în învâlmășeala de sciri și de apăsări ce ne sosesc, să ne dăm bine seama dacă situația e în adevăr așa de gravă, cum 'și-o închipuiesc foile franceze și austriace; că e ceva în aer, nu mai încape îndoială. Pentru moment ne vom mulțumi a expune câteva fapte mai însemnate, lăsând pe cetitori să tragă concluziile ce 'i-se vor pără mai nimerite.

Am vorbit aci de multe ori, pe larg, de evenimente, cari au precedat arangiamntul turco-bulgar; am arătat între altele cum, după încheierea păcii dintre Bulgaria și Serbia, orice temeri de complicații dispăruseră cu totul. Singurele puncte negre ce mai rămăseseră în zare erau pe deoparte atitudinea Rusiei față cu arangiamntul turco-bulgar și pe de alta necumpătarea elementelor unioniste după adoptarea acestui arangiamnt.

Nu avem nevoie să spunem, că deși Rusia încetă de a se opune înțelegerii dintre Bulgaria și Poarta, ea urmă de a privi cu ochi răi progresele mișcării unioniste, progrese cari în fiecare zi săriau în ochii tuturor.

În tot cazul, Rusia nu putea crede, că lucrurile vor merge atât de departe și că principele Alexandru va avea curajul să declare, după cum a făcut-o, în discursul tronului, că „Unirea s'a îndeplinit!”

Diplomația europeană nu s'a învoit cătuși de puțin asupra unei uniri depline între Rumelia-orientală și Bulgaria. Prin înțelegerea dintre acest din urmă principat și Poartă s'a admis numai o unire personală între cele două provincii și aceasta numai pe o perioadă de cinci ani, adică pe cât timp principele Alexandru fusese numit guvernator al Rumeliei-orientale, care rămânea, bine înțeles, sub dominațiunea directă a M. S. Sultanelui.

Principele Alexandru, după-cum am văzut, spriginit altmintre de întreaga adunare, a făcut *tabula rasa* din arangiamnt și a declarat „unirea desevirșită”.

O asemenea atitudine n'a fost pe placul Rusiei. Ea a așteptat neapărat, la început, ca însăși Poarta să intervină și să mustre pe principele Alexandru pentru călcarea înțelegerii, ce întocmise cu dînsul Turcia, însă nu scim din ce împingurări, nu făcî nici un demers prelungă principele Alexandru. Dl Onu, însărcinatul de afaceri al Rusiei la Constantinopol, fu însărcinat atunci de guvernul său să reprezente lui Said-pașa, că Turcia nu trebuia cu nici un preț să tolereze violarea arangiamntului dintre Bulgaria și Poartă, arangiamnt care fusese primit și sancționat de puteri. Dl Onu declară între altele, că principele Alexandru nu avea dreptul să convoace la Sofia pe deputații rumelioți, nici să țină discursuri ca acela, care emoționase diplomația europeană.

Turcia procedă cu oare-care moliciune, ea făcî în adevăr câteva reprezentări amicale principelui Alexandru; acesta răspunse pe același ton, așa încât toată cestiunea se reduse la un schimb de note între Sofia și Stambul.

„Acest schimb inofensiv de note, ne spune „Le Temps”, nu fu pe placul Rusiei, care se arătă tot atât de iritată contra Bulgariei, cât și contra Turciei.

Un articol amenințător al organului oficial „Le Journal de Saint-Petersbourg” pune bine în lumină simțimentele guvernului rusesc. Acest organ constată cu regret, că atitudinea principelui, deși lovește în drepturile Porții, nu a înțimpat la Constantinopol desaprobară, la care toată lumea era în drept să se aștepte. Această purtare a Turciei lasă a se înțelege, că sgomotul unei învoielii secrete între Poartă și principe nu e cu totul lipsit de temei. În fața unei atare stări de lucruri, guvernul din Petersburg renunță să se facă apărătorul hotărîrilor conferinței, pe care nimeni nu-și dă osteneala să le respecteze și se mărginesc să semnaleze pericolele situației.

„Această retragere a Rusiei nu trebuie să fie considerată ca definitivă. Rusia s'a putut convinge, că propunerea unei campanii internaționale în contra Bulgariei, asemenea celeia întreprinse contra Greciei, ar fi cam rău primită de concertul european. Pe de altă parte, Turcia pare a fi hotărâtă să nu întreprindă nimic în contra îndrăznețului ei vasa. În asemenea împrejurări, Rusia se mărginesc a concentra tot mai multe trupe în Basarabia, în giurul Chișinăului, și a aștepta o ocaziune.”

În privința armărilor Rusiei, alte organe ne aduc sciri foarte pozitive: se organizează flota, se construiesc nouă linii de drum de fer, și o mare rețea de forturi în Polonia.

Un alt organ străin, „Neue freie Presse”, deși nu se arată atât de îngrijat ca „Le Temps”, totuși nu se poate împiedeca de a găsi, că situația e îndestul de gravă. Eată ce ne spune între altele diarul vienez:

„Tonul particular ținut de „Journal de Saint-Petersbourg” produce o impresiune și mai deosebită încă, dacă îl punem în legătură cu tonul celorlalte organe rusesci, cari prevestesc deja înaintarea Rusiei la Constantinopol și sunt de părere, că Europa nu va fi în stare să o oprească. Englitera este sfâșiată, scria acum câteva zile organul dlui Katkov, Austria se surpă din toate părțile, Germania și Franța așteaptă numai momentul pentru a se ciocni. Nu vor trece câțiva ani și Rusia va pute să facă în Orient ori-ce îi va plăce.”

Am creșut de datorita noastră de diaristi să punem în vederea cetitorilor apăsările unor organe atât de însemnate, atât de bine informate asupra situației, care chiar în cercurile cele mai liniștite de până acum, a început a inspira oare-care îngrijire.

Cronică.

Logodirea principelui de coroană italian. Diarul „Il Corriere della Mattino” aduce scirea că e vorba, că principele de coroană al Italiei Victor Emanuel se va logodi cu archiducesa Maria Valeria, fiica Maiestății Sale a Monarchului nostru. Cu scopul acesta a făcut numitul principe o excursiune la Gastein.

Sciri personale. Preasfinția Sa episcopul din Caransebeș Ioan Popasu a plecat din Sibiu alaltăieri seara, petrecut fiind la gară de înalt Preasfinția Sa Metropolitul Miron Romanul și de o mulțime de inteligenți din Sibiu. Tot atunci a plecat și dl Dr. Iosif Gall. Preasfinția Sa episcopul din Arad Ioan Meșianu a plecat în aceeași zi cu trenul de dimineață către Brașov.

Serata musicală a societății „Männer-Gesangverein”, care a avut loc aseară în pavilionul din grădina „Hermann” a avut un succes desevirșit. Programul a fost compus din piese bine alese și a fost cât se poate de bine executat. Cu deosebire a plăcut corurile „Mutter-seelen allein” de Braun, „Vineta” de Abt și „Märznacht” de Kreutzer precum și corul cu solo pentru bariton „Mein Schatzterl”, care au fost aplaudate în mod frenetic și în urmă la insistența publicului repetate. Petrecerea nu s'a finit cu finea programului, ci a fost continuată cu cântări și toasturi vesele și serioase până târziu. Dirigentului societății, prof. Dima, 'i-s'au adus cele mai onorifice ovățiuni.

Pirotehnicul Stuver se va bucura mâine seară de o frecență extraordinară. Ieri și astăzi se îmbulțeau formal oamenii la bilete în librăria lui Schmedecke. Dela 7 oare începând va concerta musica militară sub conducerea domnului Schwertner. La 9 oare se vor începe focurile artificiale. Producțiunea va avea loc și dacă e timpul dubios; numai dacă va ploua se va amâna pe altădată, ear' biletele scoase, rămân în valoare pe atunci.

Opera maghiară. Sub acest titlu publică „Neue fr. Presse” următoarea corespondență din Budapesta: „Dacă nu înșală toate presemnele, atunci aici se prepară o „cause célèbre.” Aceasta de astădată se referese la teatru și ca toate mișcările în viața publică la timpul său va da de lucru și parlamentului. E vorba de opera regască. Aceasta a fost predată acum doi ani me-nirii sale, după-ce a fost edificată în mijloacele listei civile după planurile lui Nicolae Ybl. Împăratul a asistat la inaugurarea solemnă a casei, care s'a sfîrșit cu un tumult urît. Poliția, care atunci era condusă în mod deplorabil, a în-trelăsat de a lua măsurile de siguranță recerute. Așa s'a putut întempla, că plebea a ocupat opera cu asalt. Ușa logei de curte, în care luase Împăratul cu suita Sa loc, a fost de repetate ori deschisă de băieți de strade, în public aceasta produse neliniștiri generale, ear' întendentul de atunci, care era îmbrăcat în uniformă unui maior de honveți scoase sabia și lovi cu ea în mulțimea ce se îmbulția. Solemnitatea deschiderii asădară a fost cât se poate de scandalosă. De present nu se îmbulțesc plebea, ci curiositatea în casa cea frumoasă, care deși e încă tânără, își are misteriole sale, care acum se scot fără cruțare la iveală. Deși teatrul în capitala Ungariei nu absoarbe atâtă interes ca în alte centre de cultură, totuși în cazul de față opera regească preocupă mai mult presa și publicul iubitor de arte. Și în faptă ceea-ce ese la lumină din chiar oscurul culiselor este acomodat de a rectifica interesul general. Opera regească maghiară e un institut din cele mai costisitoare, precând reprezentările din ea sunt de tot mediere. Vina însă nu este a factorilor competenți, căci curtea și statul îi arată cea mai mare munificență. În bud-getul pe anul curent trebuințele operei sunt com-putate cu 694.102 fl. din acestea s'au calculat 767.950 ca încasări dela reprezentațiuni, 67.000 subvențiune dela stat și 160.000 subvențiune din lista civilă. Prelungă aceste sume au mai fost 100.000 deficit, ear' încasările nu au produs suma preliminară. În general putem calcula deficitul cu 200.000. Mai adaugem cele 227.000, care le primesc ca subvențiuni și căpătăm suma de 427.000 fl. v. a., care statul trebuie să le cheltuiască într'un an pentru operă. Fiindcă pe săptămână se dau numai 4 reprezentațiuni, și 6 săptămâni din an sînt vacante, fiecare reprezen-tație costă 2500 fl. Dacă considerăm, că cu această

sumă s'ar pute susține o școală poporală și că în Ungaria mai sînt multe comune fără școală, consecunța reese dela sine . . .”

Luptă cu un taur. Din Vințul-de-jos ni se scrie cu datul de 6 Iulie n.: „Astăzi între 8—9 oare dimineața s'a întemplat o nenorocire în opidul nostru, proprietarul de aici Batta Bertalan a cumpărat un taur de soiul elvețian. Ați dimineață voinđ proprietarul taurului, după datina avută a da de mîncare taurului, acela veni înfuriat și trînti pe stăpînul seu la pămînt și după-ce îl mai bursucă după placu-'i, rumpendu-'i două coaste și o mîna, apoi aler-gînd servitorul Simeon Viorel spre a scuti pe stăpînul seu, taurul lăsă pe stăpînul seu și se apucă de dînsul, maltratându-'l și pe acesta greu; venind în urmă mai mulți oameni, împușcără taurul.

Din Bucovina. Corespondentul nostru din Cernăuți ne scrie: Ieri în 4 Iulie n. a. c. a arangiat societatea filarmonică română „Armonia” în frumoasa grădină a orașului numită „Veiss” un concert. Publicul era foarte mare, deși în ziua precedentă ploase. Executările corului vocal condus de dl Weitreeker erau foarte bune. Societatea scoase un venit considerabil.

Sinuciderea unui deputat în România. Cetim în „Românul” din București: Ați la 5 oare d. am. în hotelul Dacia, Alecu Radovici, deputatul dela Tecuciu, s'a junghiat cu un cuțit tăindu-'și pînțelece de-acurmeșul, cu mîna 'și-a rupt praplorul, și 'și-a tăiat și nervii dela glesna mîinii stîngi. Era venit pe patru zile dela Giurgiu, spune anteprenorul; numai dulceață cu apă lua, și ușile dela odaie le țină încuiate pe dinlăuntru. Procurorul cu poliția 'l-a găsit încă suflînd, dar' nu vorbia. Mișca cînd îl ducea la spital. Nenorocitul pare a fi luat mai întănu o dosă de otrăvă; rufeale sfășiate ar indica, că suferințele erau grozave. Cum moartea întărdia de a veni, cu un stilet bont 'și-a tăiat burta, 'și-a rupt intestinele și 'și-a găurit peptul. Scri-sorile lăsate de răposatul dovedesc pe deplin o sinucidere de mult timp pregătită. Perderi bă-nesci ar fi fost mobilul. Dl Radovici era guver-namental; foarte puțin comunicativ, în cameră era cu foarte puțini colegi în raport. După o lungă absență, revenise mai taciturn ca ori-cînd, cu ocaziunea convențiunii!

Agitațiunea electorală în Anglia. La întrunirea dela Hengler's Circus din Liverpool au asistat mai mult de 6000 persoane pentru a asculta discursul lui Gladstone, la care a fost primit cu aclamări cînd a intrat în sală. Gladstone a arătat, că dacă făcîndă billulul *Home-rule* n'are în partea sa bogăția și aristocrația, are însă entusiasmul poporului, care îi va asigura triumful. El a probat că politica sa nu e schimbătoare cum au voit să arete adversarii sei politici. Lupta începută e o luptă a claselor contra masselor. Ați, dice Gladstone, masele au totdeauna dreptate. El a declarat, că e gata să facă ori-care concesiuni protestanților ulsteriani, pentru-ca să nu fie apăsăți de maioritatea catolică și parnel-listă. Menținînd proiectul seu de reformă de-clară, că acest proiect nu e despărțibil de billul *Home-rule*. Gladstone termină cu aceste cuvinte: „Să încetăm a nu ave o Polonie pe conștiința noastră. Să inaugurăm între Anglia și Irlanda domnia păcii”. După acest discurs Gladstone a plecat la Berkenhead, aclamat în percursul seu de o mulțime de lume. Lordul Hartington a pronunțat un nou discurs la Sheffield: El a spus, că Parnell poate să fie de bună credință primind billul *Home-rule* Gladstonean, ca o soluțiune defi-nitivă a cestiunii irlandeze, însă nimic nu garan-tează, că poporul va primi aceasta ca un in-ceput de despărțire a Irlandei de Anglia. Se asigură, că Chamberlain a primit o mulțime de scrisori anonime amenințătoare pentru opozițiunea ce o face billulul *Home-rule*. Agenții poliției pă-zeze năcutul casa sa pentru a-l ajuta la ne-voie; afară de aceasta Chamberlain nu iese singur, ci însoțit de doi agenți ai siguranței publice.

Incendiul universității din Bruxella. Focul a erupt din laboratoriu chimic, unde s'a aprins din nebagare de seamă și apoi s'a lăit în bibliotecă, pe care a distrus-o mai toată. Pa-guba cauzată este de un milion franci.

Varietăți.

(O limbă universală basată pe musică.) Această limbă universală, formată cu silabele celor șapte note de musică, a fost creată în 1817 de dl François Sudre, profesor la școala dela Sorêze, departamentul Tarn, Francia. Presa din acea epocă făcî mare sgomot în privința acestei descoperiri; institutul Franceiei îi făcî elogiuri de mai multe ori, în 1827, 1833, 1839 și 1856 și Academiile din Metz, Rouen și Bordeaux decernară autorului recompensele lor cele mai mari. François Sudre muri în 1863 și locuitorii din Albi, orașul seu natal, îi ridicară un monument. În 1866, în urma raportului unei comisii speciale, dl Duruy, atunci ministru al instrucției în Francia, fundă o catedră de „limba musicală universală”, pe care o încredință vîduvei Josefina Sudre. Eată pe ce axiomă se bazează teoria acestei limbi: „Trebuia o limbă univer-sală pentru a exprima un sentiment universal: D-zeu creă musica.” — Limbile se împart în lume: musica este una pentru toți (abatele d'Oli-vet). Și cu toate acestea nu este necesar de a cunoasce musica; este destul să se scie: *do, re, mi, fa, sol, la, si*. Într-o singură ședință ținută la Paris profesorul Boleslas Gajewski, a putut să explice întreaga gramatică. Verbele sînt

totdeauna la infinitiv; numai idea este expri-mată și nu nuanțele exacte. Aceste nuanțe sînt determinate prin *fa, si*, care este un augmen-tativ, un superlativ, și prin *si, fa*, care este un diminutiv. Genul feminin se arată în-doind ultima literă a cuvîntului. Exemplu: *Domifado*, care însemnează bărbat, se va dice *Domifadoo* cînd voiești să vorbesci de o femeie. În fine limba musicală nu admite sinonime; *lamidore* însemnează în același timp: a mări, a cresce, a adăuga etc. Lucru și mai curios: in-versul cuvîntului însemnează inversul cugetării. Exemplu: *redomila* fiind inversul lui *lamidore*, va însemna a micșora, a scăde, etc. Dumneșeu, creatorul, atotputernicul, etc. se exprimă prin *domisol*; dracul, satana, demonul, etc. — *solmido*. Eată o limbă curioasă, care de aci înainte, în timp de trei luni, se va preda în toate lunile la primăria arondismentului al 14 din Paris. Ea își justifică titlul de limbă universală cu atât mai mult, cu cât ea poate fi învățată de orbi și de surdo-muți: acestia își întind mîna lor și se fac notele pe degetele lor ca și pe un clavier.

(Plante cari sar și danțează.) Plante cari sar și danțează! Eată, în adevăr, un spec-tacol foarte rar și ciudat. Aceste plante dănuitoare există; ele se găsesc în Kansas, America-de-Nord. „La France” publică în această pri-vință următoarele: Învățații au dat acestei plante un nume barbar și greu de „cycloloma phaty-phyllum”, în loc de un frumos nume aerian și cadentat. Forma acestei plante este foarte ciu-dat: un fel de sferă de verdeață, o ghiulea enormă, care s'ar pute lua drept o căpiță de fîn bine rotundită. Mărimea ei este cel puțin de 1 metru 60 cm. O coadă servește de canal țevei, care nutrește această plantă-balon. Cât timp este tineră, verde și înflorită, șede liniștită și rezervată, așteptînd momentul propice pentru a se duce la bal preste vîi și coline. Dar' cînd coada 'i-s'a uscat, danțul începe. Primul vînt care trece ia cu el plantele cele libere, și le duce învîrtindu-le preste liveți și câmpii. Vai de cel care sar isbi de aceste plante dănuitoare, cari s'ar și lovese întocmai ca nisce ghiulele elastice, ridicându-se câte odată până la o înălțime de șese picioare! Din cînd în cînd, se opresc ca și cum ar voi să se mai odihnească, și la su-flarea vîntului, care duce acest „cotillon” fan-tastic, danțul reîncepe cu o adevărată furie. Eacă acum anecdota ce povestește în această privință „Scientific American”: Într'una din zile, vîna-torii de boi sîlbatici zăresc pe o ceață ușoară nisce dobitoace enorme, cari coboară muntele ca o ciradă. Ei cred, că sînt boi sîlbatici, și 'i pri-mesc cu un foc de pluton. O! minune! nici unul nu cade jos, nici unul nu este rănit; și, lucru de mirat, boii năvălesc cu mai multă furie, mai neîmpăcați și mai amenințători. Eacă-i că se apropie, că sosesc, că ajung! Învăți într'un nor de praf, care ese de sub picioarele lor! Atunci, toți vîntătorii trag deodată focuri, și prin fumul cel gros nu mai deosebesc nimic. Dar', preste o secundă, vîntătorii nostri sînt tratați, ca nisce chegle, cari cad jos lovite de bile: un adevărat nor de „cycloloma phatyphyllum” vine asupra-le, îi lovesce și 'i lasă victimele lor întinse la pămînt. Cînd nenorociții vîntători, rușinați și sdro-biți de loviturile ce primiseră, se scoală în pi-cioare, cadrulul vegetal era deja departe. Plan-tele dănuitoare abia se mai zăriau la orizont, danțînd și sîrînd într'una. Adese se găsesc sfă-rîmături informe de „cyclolome phatyphyllum”, pe marginea rîurilor, prin câmpii și prin coti-turile dealurilor. Acestea sînt nisce sîrmane plante dănuitoare, cari au murit valsînd. Le placea prea mult balul, și balul le-a omorît!

Bibliografie.

„Contemporanul”. Revistă științifică și literară. Ese odată pe lună. Iași, Iulie 1886. Anul IV nr. 1. Sumar: Lăutarii, de St. Besă-răbeanu. — De cum nasce (poesie), de A. C. Cuza. — Scisturile cristaline în Carpații orien-tali, de V. Lates. — Straja (poesie), de Gh. din Moldova. — Robirea femeii și emanciparea ei, de Sofia Nădejde. — Capul de mort (poesie), de N. Beldiceanu. — Ofeleira (poesie), de Ed. Gruber. — Creștinismul și desființarea robiei (urmare), de Ioan Nădejde. — Sciu! Nechează las! . . . (anecdota poporală), de T. D. Spe-ranță. — Și te-ai tot dus (poesie), de D. A. Teodor. — Cătră dl Maiorescu (critică), de I. Gherea. — Un nou chip de îndobitocire, de Verax. — Un poet ucranian, de C. V. M. — Tablourile dlui G. Popovici, de V. G. Morțun. — Corespondență și errată.

Omenirea în stare de pruncie. De Cor-nelia Emilian. Iași, 1886. Tipografia națională (strada Alexandri).

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Londra, 10 Iulie n. Dintre 518 de-putați aleși până acum 309 sînt în contra, 209 pentru politica irlandeză a lui Glad-stone. Dela 52 cercuri electorale încă nu se scie rezultatul.

Paris, 10 Iulie n. La sfîrșitul ședinței de ieri a camerei un individ din galerie a puscat dintr'un revolver și apoi numai decăt a împrăsciat bucăți de hîrtie în sală. Acel individ a fost arestat și se pare a fi smintit.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 24 Iunie 1886.

Vendătorii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. libre	Prețul lei în aur	Observații
Vrioni	G. Mendl	Porumb	10.000	58	6.55	Magazie
Gardeli	Feitler	"	900	59 ¹ / ₂	6.60	"
"	"	"	2300	59	6.85	Caic
Vamvuri	G. Mendl	" roșu	3120	62	7.35	"
Lombardo	"	"	3400	60	7.10	"
"	"	"	1500	60	7.10	"
"	"	"	1350	61 ¹ / ₂	7.20	Magazie
Gheorghiad	"	"	1100	59 ¹ / ₂	7.—	"
Politi	Nicolopolo	"	10.500	57 ¹ / ₄	6.87 ¹ / ₂	Șlep
Emberico	Feitler	"	4000	58	6.75	Caic
"	Mendl	"	2800	59	6.80	"
"	"	"	3500	58	6.70	Șlep
"	"	"	5000	58	6.64	"
Maratos	"	"	1400	60	7.06	Caic
Faranga	G. Mendl	"	3850	58	6.65	Șlep
Grimani	Nicolopolo	Meiu	3440	57 ¹ / ₂	5.80	Caic
Fechner	Petricioni	Grâu	2200	57	10.32 ¹ / ₂	Magazie
Vamvuri	Milla	"	5300	57 ³ / ₄	10.90	Caic
Carandino	L. Mendl	Porumb	2360	58 ³ / ₄	6.80	"
Evloghiu	"	"	2550	60	6.95	"
Panaitecu	"	"	3800	59 ¹ / ₂	6.88	"
C. Davis	"	"	1900	58 ¹ / ₂	6.60	Magazie
Politi	Chrisoveloni	"	3300	58 ¹ / ₂	6.70	Caic
Marghiloman	Petricioni	"	500	58 ¹ / ₂	6.36	Magazie
"	Mendl	"	5000	58 ³ / ₄	6.85	Șlep
Politi	Manari	"	1700	58 ¹ / ₂	6.47 ¹ / ₂	Magazie
Conduri	Pauli	"	2200	58 ¹ / ₂	6.47 ¹ / ₂	"
Sarlo	"	"	1750	61	7.17 ¹ / ₂	Caic
Cohen	Chrisoveloni	"	2000	57	6.25	Magazie
"	"	"	200	57 ¹ / ₄	6.25	"
Politi	"	"	3800	58	6.60	Șlep
Gardeli	Feitler	"	1200	58	6.60	Magazie
"	"	"	2800	58	6.60	"
Teohari	Pauli	Grâu	700	56 ¹ / ₂	10.60	Caic
Vrioni	Roth	Rapiță	500	51 ¹ / ₂	11.35	Magazie
Danil	Cupa	Fasole Klg.	60.000	0/0	12.65	"

Economic.

Piața din Sibiu, 9 Iulie. Grâu hectolitru 47—80 chilo fi. 5.60 până fi. 6.40, grâu mestecat 68 până 82 chilo fi. 4.—, până fi. 4.20, secara 66 până 72 chilo fi. 3.40 până fi. 3.80, orđ 58 până 64 chilo fi. —, până fi. —, ovės 38 până 45 chilo fi. 2.— până fi. 2.40, cucuruzul 68 până 47 chilo fi. 4.— până fi. 4.40, mēlaiul 74 până 82 chilo fi. 3.50 până fi. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fi. 1.40 până fi. 1.60, semēnță de cânepă 49 până 50 chilo fi. 3.— până fi. 3.50, mazerea 76 până 80 chilo fi. 5.50 până fi. 6.50, linteia 78 până 82 chilo fi. 9.— până fi. 10.—, fasolea 76 până 80 chilo fi. 4.— până fi. 4.50, pāsāt de grâu 100 chilo fi. 16.— până fi. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fi. 13.—, Nr. 4 fi. 12.—, Nr. 5 fi. 10.—, slānina 100 chilo fi. 50.— până fi. 50.—, unsoarea de porc fi. 52.— până fi. 56.—, sēu brut fi. 24.— până fi. 26.—, sēu de lumină fi. 36.— până fi. 38.—, lumină turnate de sēu fi. 46.— până fi. 50.—, sāpunul fi. 26.— până fi. 28.—, fēn 100 chilo fi. 1.60 până fi. 2.—, cânepa fi. 30.— până fi. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fi. 2.50 până fi. 3.—, spirțul p. 100 L. 0/0 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 36 cr., carnea de vițel 30 până 40 cr., carnea de porc 38 până 42 cr., carnea de berbec 26 până 28 cr., ouē 10 cu 20 până 22 cr.

Piața din Mediaș, 8 Iulie. Grâu hectolitru fi. 5.70 până fi. 6.—; grâu mestecat fi. 4.— până fi. 4.20; secara fi. 3.50 până fi. 3.70; orđul — până fi. —; ovėsul fi. 2.20 până fi. 2.30; cucuruzul fi. 3.75 până fi. 4.—; semēnță de cânepă fi. 3.— până fi. 3.50; crumpenele fi. 1.40 până fi. 1.60; mēlaiul hectolitru fi. 11.— până fi. 12.—; mazerea fi. 5.50 până fi. 6.50; fasolea fi. 4.— până fi. 4.50; linteia fi. 9.— până fi. 10.—; chiminul (secăreana) fi. 40.— până fi. —; sēu brut 100 kilogrami fi. 20.— până fi. 26.—; lumină de sēu vērșate fi. — până fi. 46.—; unsoarea de porc fi. 55.— până fi. 60.—; slānina fi. 40.— până fi. 50.—; cânepa fi. 34.— până fi. 36.—; fēnul fi. 2.— până fi. 2.40; sāpunul 100 bucăți fi. 20.— până fi. 36.—; spirțul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo — până 32 cr.; carnea de vițel 24 până 32 cr.; carnea de porc 40 cr.

Piața din Brașov, 9 Iulie. Grāul hectolitru fi. 6.50, grāu mestecat fi. 3.50, secara fi. 3.80, orđ fi. 2.50, ovēs fi. 1.80, cucuruzul fi. 3.—, mēlaiul fi. 3.10, mazerea fi. 4.60, linteia fi. 7.50, fasolea fi. 3.40, crumpenele fi. 75, carnea de vită p. kilo 36 cr., carnea de porc 36 cr., carnea de berbec 28 cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 8 Iulie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 44.— cr. până 44¹/₂ cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 44¹/₂ cr. până 45¹/₂ cr., marfă țērānească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 44¹/₂ cr. până 45.— cr., romānesci de Bakony, grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 43.— cr. până — cr., transito de mijloc 43.— cr. până — cr., transito ușori 43.— cr. până — cr., in-grāșați cu ghindă — cr. până — cr. per 4/0 cumpeniți la gară.

Bursa de București.

Cota oficială dela 7 Iulie st. n. 18

Renta amort. (5%)	Cump.	96 ¹ / ₂
" Rur. conv. (6%)	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—
Banca națională a Romāniei	"	—
Impr. oraș. București	"	—
Act. de asig. Națională	"	0
Credit mob. rom.	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—
Schimb 4 luni	"	—
Societ. const.	"	—
Aur	"	15.10

Cursul pieței din Sibiu.

din 10 Iulie st. n. 1886.

Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.52 vënd.	8.58
Lire turcesci	"	11.20	11.30
Imperiali	"	10.20	10.30
Ruble rusesci	"	1.21	1.22

Bursa de Budapesta

din 9 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	105.90
" " hārtie " 4%	94.95
" " hārtie " 5%	154.25
Imprumutul căilor ferate ung.	100.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.20
Bonuri rurale ung.	105.25
" " cu cl. de sortare	105.25
" " bānățene-timișene	105.25
" " cu cl. de sortare	105.35
" " transilvane	105.25
" " croato-slavone	105.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	122.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.50
Renta de hārtie austriacă	85.10
" " argint austriacă	85.75
" " aur austriacă	118.25
Losurile austr. din 1860	139.50
Acțiunile băncii austro-ungare	870.—
" " de credit ung.	283.75
" " " austr.	276.80
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Allbina“	101.—
Galbeni impērātesci	5.93
Napoleon-d'ori.	10.—
Mārci 100 imp. germane	62.—
Londra 10 Livres sterlingi	126.40

Bursa de Viena

din 9 Iulie st. n. 1886

Rentă de aur ung. 6%	106.05
" " hārtie " 4%	94.85
" " hārtie " 5%	154.25
Imprumutul căilor ferate ung.	100.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.20
Bonuri rurale ung.	105.10
" " cu cl. de sortare	105.10
" " bānățene-timișene	105.20
" " cu cl. de sortare	105.10
" " transilvane	105.20
" " croato-slavone	115.20
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.50
Imprumut cu premiu ung.	122.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.—
Rentă de hārtie austriacă	85.95
" " argint austriacă	85.95
" " aur austriacă	118.70
Losuri austr. din 1860	140.30
Acțiunile băncii austro-ungare	872.—
" " de credit ung.	284.50
" " " austr.	276.80
Argintul	—
Galbeni impērātesci	5.94
Napoleon-d'ori.	10.02
Mārci 100 imp. germane	61.59
Londra 10 Livres sterlingi	126.35

Avem onoare a aduce la cunoscința onoratului public român, că institutul de credit și de economii, societate pe acțiuni „Economul” cu domiciliul în Cluj — strada cărbunilor Nr. 2, a căreia firmă s'a înprotocolat în jurnalul de firme comerciale din partea tribunalului reg. ung. din Cluj cu decisiunea din 25 Maiu a. c. Nr. 4396 și publicat în monitorul central oficios Nr. 50 din 1886, — va începe activitatea sa în 5 Iulie 1886.

Operațiunea institutului se va extinde asupra următoarelor ramuri:

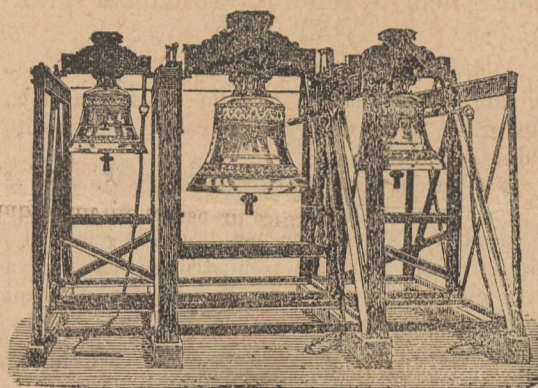
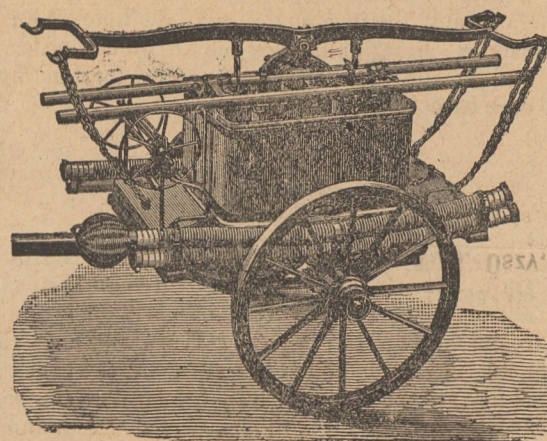
- A) Primesce depuneri spre fructificare cu 5% solvind institutul darea de venit.
B) Acoardă împrumuturi pe cambii
C) „ obligațiuni cu caventi.”
D) Acoardă împrumuturi prelungă siguranță hipotecară.

E) Acoardă împrumuturi pe efecte.

F) Face operațiuni și în ramul lombardului.

Atât depunerile, ridicarea lor, cât și împrumuturile, se pot efectui și pe cale postală, și asigurăm pe on. public, că se va observa acurateță și punctualitate exemplară. [301] 2—5

Direcțiunea institutului de credit și economii „Economul.”

Clopote și tulumbe (pompe).**Clopote și tulumbe (pompe)**

de toate mărimile după construcțiunile cele mai bune, confecționate în mod solid din cositor și aramă, fără părți din fer vērșat; aparate și instrumente pentru pompieri se află ieftine, eventual plătibile în rate la

Wilhelm Gottschling,

fabricant de tulumbe, clopote și mărfuri de metal, Sibiu, Poschengasse Nr. 11.

Lucrări și reparaturi aparținătoare acestei specialități se efectuesc iute, prompt și ieftin.

Pentru societățile de pompieri.

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui
A. G. ÖSZY
recomandă cassele sale

de bani**Cărți**

sigure contra focului și a spargerii

anume construite și cari se pot descuia numai de cumpărători instruiți, de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai efține decât fabricatele de acest soiul ale altor fabric.

Cassele se pot vedē în localul fabriciei

Sibiu,
strada Neustift Nr. 9.

Recunoscință publică.

Domnului A. G. Öszy, fabricant de casse în Sibiu.

Cu plăcere îți adevērim prin aceasta, că cassa de documente duplă, sigură în contra focului și a spargerii provēdută cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate chub în privința bunătății materialului și a lucrării precum și a prețului a aflat îndestulire și recunoscință. Aceasta o constatăm prelūngă dorința de a 'ți-se oferi și pe viitor ocaziune de a obține în acest ram al industriei patriotice asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea

dela „Boden-Credit-Anstalt” în Sibiu.

[288] 5

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adevēresce, că cele două casse de documente, dupe, sigure în contra focului și a spargerii (înalt de 2'15 metri, în lățime de 1'38 metri) provēdute cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate chub, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bunătatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoscință. Subserisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcțiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse”.

Afară de atestatele de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoscință și laudă

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.

Representanță pentru Sighișoara **Carol Fischer.**